

Sygn. akt **IV Ka 756/22**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Sądu Okręgowego Mirosław Kędziński

Protokolant stażysta Dominika Robacka

przy udziale Aleksandry Ziętary - prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 6 października 2022 r.

sprawy

W. A. (1) s. B. i I. ur. (...) w B.

oskarżonego z art.65 § 1 k.k.s. i art. 65 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

R. W. (1) s. J. i I. ur. (...) w P.

oskarżonego z art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżyciela publicznego i obrońcę oskarżonego R. W. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 1 czerwca 2022 r. sygn. akt IV K 834/20

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- na mocy art. 32 § 1 kks w zw. z art. 29 pkt 1 kks w zzw. z art. 30 § 2 kks orzeka ściągnięcie od oskarżonego W. A. (1) równowartości pieniężnej przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa skarbowego opisanych w pkt 1 wyroku w kwocie 12.101,70 (dwanaście tysięcy sto jeden 70/100) złotych;

- oskarżonego R. W. (1) uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zwalnia oskarżonego W. A. (1) od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa;

4. koszty procesu w części dotyczącej oskarżonego R. W. (1) ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 756/22

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2.	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 1 czerwca 2022 r., sygn. IV K 834/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
<p>1. 2.</p>	<p>1. Obrońca R. W. (1) zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:</p> <ul style="list-style-type: none"> • błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez uznanie, że oskarżony R. W. (1) dopuścił się czynu przypisanego mu w pkt 2 zaskarżonego wyroku, podczas gdy całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, który w przypadku oskarżonego W. stanowią wyłącznie nagrania rozmów z S. K., wskazuje, że oskarżony nie popełnił zarzucanego mu występku skarbowego • naruszenie prawa procesowego, a to art. 5 § 2 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uznanie, że pomimo istnienia wątpliwości dotyczących udziału oskarżonego R. W. (1) w popełnieniu zarzucanego mu czynu, wystarczające 	<p># zasadne # częściowo zasadne # niezasadny</p>

dla uznania winy ww. oskarżonego są interpretacje nagrań rozmów, z których bynajmniej nie wynika by oskarżony faktycznie podejmował czynności zmierzające bezpośrednio do wprowadzenia do obrotu wyrobów tytoniowych bez polskich znaków akcyzy, w szczególności nie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego aby oskarżony nabył od S.'a K. wyroby akcyzowe w postaci 50.000 sztuk papierosów w celu ich dalszej odsprzedaży;

- naruszenie prawa procesowego, a to art. 7 k.p.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji przekroczenie zasady logicznego rozumowania i swobodnej oceny dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do uznania oskarżonego R. W. (1) winnym popełnienia czynu przypisanego mu w zaskarżonym wyroku;
- naruszenie prawa procesowego, a to art. 74 § 1 k.p.k. poprzez uznanie, że to oskarżony ma obowiązek dowodzenia swojej niewinności i w konsekwencji zaniechanie podjęcia czynności dowodowych mających na celu zweryfikowanie złożonego na rozprawie wyjaśnienia oskarżonego W., z którego wynikało, że oskarżony nie wprowadzał do obrotu wyrobów akcyzowych bez polskich znaków skarbowych ani nie podejmował czynności zmierzających do wprowadzenia takich wyrobów do obrotu;

	<ul style="list-style-type: none"> • naruszenie prawa procesowego, a to art. 424 § 1 i 2 k.p.k. poprzez sporządzenie uzasadnienia do zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego R. W. (1) bez omówienia dowodów oskarżenia i bez możliwości podjęcia polemiki z trafnością ustaleń i rozumowania Sądu I instancji. <p>Prokurator wyrokowi zarzucił:</p> <p>2. obrazę prawa materialnego polegającą na braku zastosowania art. 29 pkt 1 kks w zw, z art. 30 § 2 kks w zw. z art. 32 § 1 kks i w konsekwencji zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonych W. A. i R. W. środka karnego ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa skarbowego, podczas gdy z prawidłowego ustalenia stanu faktycznego przez sąd wynika, że orzeczenie obowiązku ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku tych przedmiotów jest obligatoryjne i czyni zadość interesom finansowym pokrzywdzonego- Skarbu Państwa.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Ad 1. Apelacja zasadna, w konsekwencji doprowadziła do zmiany wyroku w części dotyczącej przypisania oskarżonemu R. W. zarzucanego mu przestępstwa.</p> <p>W pełni zasadny jest podniesiony przez obrońcę oskarżonego zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez uznanie, że oskarżony R. W. (1) dopuścił się</p>		

przypisanego mu czynu. Ponieważ ustalenie to było wystarczające do orzeczenia o zmianie zaskarżonego wyroku i uniewinnienia R. W. od zarzutu popełnienia przestępstwa skarbowego, Sąd II instancji ograniczył rozpoznanie środka odwoławczego tylko do tego uchybienia. Odniesienie się do pozostałych uchybień stało się bowiem wobec stwierdzenia powyższego uchybienia oraz w dalszej kolejności obraży prawa materialnego bezprzedmiotowe (art. 436 k.p.k.).

Zgodnie z brzmieniem art. 65 § 1 k.k.s. karze w nim określonej podlega ten, to nabywa, przechowuje, przewozi, przesyła lub przenosi wyroby akcyzowe stanowiące przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63-64, art. 69 § 1 lub 3, art. 69a, art. 73 lub art. 73a, lub pomaga w ich zbyciu, albo te wyroby akcyzowe przyjmuje lub pomaga w ich ukryciu. Natomiast zgodnie z § 3 tego przepisu jeżeli kwota podatku narażonego na uszczuplenie jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych. Ustawodawca nie zdefiniował ani w przytoczonym przepisie, ani w pozostałych uregulowaniach Kodeksu karnego oraz Kodeksu karnego skarbowego pojęcia "nabywa". W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz w doktrynie prawa karnego uznaje się jednak, że "nabycie" w rozumieniu tego przepisu wyrobów akcyzowych powinno być rozumiane zgodnie z jego znaczeniem w języku ogólnym i obejmować swoim zakresem uzyskanie przez sprawcę, w oparciu o porozumienie stron, faktycznego i pełnego władztwa nad tymi wyrobami, najczęściej połączonego

z przekazaniem ich posiadania. Podnieść przy tym należy, że użytemu w Kodeksie karnym skarbowym pojęciu "nabycia" należy nadawać znaczenie swoiste, właściwe dla tej dziedziny prawa, nie zaś znaczenie tożsame, z tym które nadaje się mu na gruncie prawa cywilnego. Zatem do "nabycia wyrobów akcyzowych" w rozumieniu art. 65 k.k.s. nie dojdzie w drodze samego tylko konsensusu między nabywcą, a zbywcą. Warunkiem koniecznym skutecznego dokonania tego przestępstwa jest bowiem przeniesienia posiadania rzeczy. Dokonane pomiędzy stronami uzgodnienie może zaś być uznane jedynie za usiłowanie popełnienia przestępstwa, czy wykroczenia (por. R. Kubacki, A. Bartosiewicz, Kodeks karny skarbowy. Przestępstwa i wykroczenia podatkowe oraz dewizowe. Komentarz do art. 65 k.k.s., Warszawa 2010, Legalis; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2014 r., I KZP 23/14, LEX nr 1551289, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2013 r., III KK 158/12, OSNKW 2013/5/45).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy zważyć należy, że według oskarżenia i Sądu I instancji oskarżony nabył od S. K. 50.000 sztuk papierosów w celu ich dalszej odsprzedaży a wystarczającym dla uznania tego były fragmenty ich rozmów telefonicznych, z których można wnosić, że oskarżony „zamówił” papierosy. W sprawie nie ma natomiast żadnych dalszych dowodów, które pozwalałyby uznać, że faktycznie zostały mu one przekazane, że przyjął je do dalszej sprzedaży, finalnie, że je „nabył” w rozumieniu cyt. przepisu. Wobec

luki dowodowej w tym zakresie, należy zatem uznać, że papierosy te nie zostały dostarczone do adresata. W konsekwencji R. W. nigdy nie uzyskał faktycznego władztwa nad zamówionym przez siebie towarem a zatem działanie nie było "nabyciem" przez niego wyrobów akcyzowych w rozumieniu art. 65 § 1 i 3 k.k.s. i nie stanowiło realizacji znamion tego przestępstwa.

Przypisanie zatem. przez Sąd Rejonowy R. W. , popełnienia czynu określonego w art. 65 § 1 i 3 k.k.s. nastąpiło z rażąco obrazą tego przepisu, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Działanie oskarżonego polegające na zawarciu przezeń umowy kupna wyrobu akcyzowego mogło być rozpatrywane wyłącznie w kategoriach usiłowania popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 65 § 1 i 3 k.k.s., jednakże zgodnie z treścią art. 21 § 1 k.k.s. czyn ten nie jest karalny.

W obszarze prawa karnego skarbowego penalizowane jest bowiem usiłowanie popełnienia tylko niektórych przestępstw skarbowych. Kodeks karny skarbowy na ogół penalizuje usiłowanie popełnienia poważniejszych, umyślnych przestępstw skarbowych. Z art. 21 § 1 k.k.s. wynika zasada, że usiłowanie przestępstw skarbowych jest karalne zawsze wtedy, gdy przestępstwo skarbowe jest zagrożone karą pozbawienia wolności powyżej roku. Mając na uwadze zagrożenia karne występujące w Kodeksie karnym skarbowym, jest to stadium karalne zawsze wtedy, gdy przestępstwo skarbowe jest zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 2, do lat 3 lub do lat 5. Z art. 21 § 1 k.k.s.

wynika też druga zasada dotycząca penalizacji usiłowania popełnienia przestępstw skarbowych o niższym stopniu społecznej szkodliwości, zgodnie z którą karalność usiłowania przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności do roku lub karą łagodniejszą zachodzi, gdy Kodeks karny skarbowy tak stanowi.

Konstatując powyższe, przestępstwo z art. 65 § 3 k.k.s zagrożone jest karą grzywny a Kodeks karny skarbowy nie przewiduje penalizacji stadium usiłowania.

Z powyższych powodów Sąd Okręgowy uniewinnił oskarżonego R. W. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Ad. 2. Zarzut zasadny w części dotyczącej W. A.. Sąd odwoławczy w pełni aprobuje argumentację zaprezentowaną przez prokuratora w jego apelacji i nie chcąc jej powielać powołuje się na nią. Bez wątplenia kodeks karny skarbowy zakłada bowiem, że w wypadku opisanym w art. 32 § 1 przewidziany tam środek "sąd orzeka"; orzeczenie to jest więc obowiązkowe; nadto jego orzekanie należy uznać za celowe wszędzie tam, gdzie w razie zatrzymania rzeczy byłby orzeczony przepadek (vide wyrok SN z dnia 7 maja 1976 r., II KR 69/76, OSNPG 1976, nr 11-12, poz. 109).

Nieuwzględnienie zarzutu apelacji prokuratora w części dotyczącej R. W. jest konsekwencją zasadnej apelacji obrońcy i uniewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Wniosek

Obrońca R. W. (1) wniósł o uniewinnienie oskarżonego od

zasadny

<p>popęlnienia zarzucanego mu czynu lub o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy.</p> <p>Prokurator wniósł o zmianę wyroku przez orzeczenie na podstawie art. 32 § 1 kks środka karnego w postaci ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów:</p> <p>- wobec oskarżonych W. A. w kwocie 12.101,70;</p> <p>- wobec R. W. w kwocie 33.993,50.</p>	<p># częściowo zasadne</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek obrońcy oskarżonego zasadny w części dotyczącej przypisania oskarżonemu zarzucanego mu czynu; przypisanie przez Sąd Rejonowy R. W. popęlnienia czynu określonego w art. 65 § 1 i 3 k.k.s. nastąpiło z rażącą obrazą tego przepisu, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.; R. W. nigdy nie uzyskał faktycznego władztwa nad zamówionym przez siebie towarem a zatem działanie nie było "nabyciem" przez niego wyrobów akcyzowych w rozumieniu art. 65 § 1 i 3 k.k.s. i nie stanowiło realizacji znamion tego przestępstwa.</p> <p>Wniosek prokuratora w części dotyczącej W. A. zasadny, gdyż w wypadku opisanym w art. 32 § 1 kks przewidziany tam środek "sąd orzeka"; orzeczenie to jest więc obowiązkowe: nieuwzględnienie wniosku w części dotyczącej R. W. było konsekwencją zasadnej apelacji obrońcy i</p>		

uniewinnienia oskarżonego od
popelnienia zarzucanego mu czynu.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że: - uniewinniono oskarżonego R. W. od popelnienia zarzucanego mu czynu; - orzeczono ściągnięcie od oskarżonego W. A. równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów opisanych w pkt 1 wyroku w kwocie 12.101,70 zł.	
Zwiążle o powodach zmiany	
R. W. nigdy nie uzyskał faktycznego władztwa nad zamówionym przez siebie towarem a zatem działanie nie było "nabyciem" przez niego wyrobów akcyzowych w rozumieniu art. 65 § 1 i 3 k.k.s. i nie stanowiło realizacji znamion tego przestępstwa.	

W wypadku opisanym w art. 32 § 1 kks przewidziany tam środek "sąd orzeka"; orzeczenie to jest więc obowiązkowe

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3-4	<p>Oskarżonego W. A. zwolniono od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciążono Skarb Państwa z uwagi na zasadność apelacji prokuratora, błąd sądu czyniący zasadną apelację na jego niekorzyść oraz jego sytuację majątkową. Zaszły okoliczności wymienione w art. 624§1 kpk w zw. z art. 636 § 1 kpk,</p> <p>O kosztach postępowania w części dotyczącej R. W. orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk,</p>

PODPIS